

LEDER FORUM

NR. 2/2014 – 12. ÅRGANG. LEDERBLAD FOR KFUK-KFUM-SPEIDERNE

3 FORVENTNINGER
Leder

4 LANDSLEIR: ASKER 2014
Alt du har lurt på om sommerens store happening: Landsleir!

8 GLOBALAKSJONEN
Årets Globalaksjon går til Ilula i Tanzania.

10 HEI SPEIDERLEDER!
Landssjefen har ordet.

10 YOUNG PEACE PERFORMERS PÅ ROVERKONGRESS
YPP-erne gjorde kjempeinntrykk med sitt show om rettferdig fred.

11 RUSK I ØYET
Andakten

12 ROVERSIDER
Roverkongressen 2014 og roverprogram på landsleir.

14 FORBUNDSNYTT
Store og små nyheter fra organisasjonen.

16 SPEIDERPROGRAMMET
Bredde, progresjon og dybde er stikkord for den nye programstrukturen.

18 NYE MERKER
Få de første smakebitene på merkene i det nye programmet.

20 UNGE KFUK-KVINNER BER OM FRED
Jackline Bage og Livia Olivier Yasona fra Sør-Sudan vil få kvinners stemme frem i fredsprosessen.

22 MITT FJELL
Jonas Trondsen forteller om Fugleås i Brunlanes ved Larvik.

24 ARRANGEMENTER
Aktuelle arrangementer sommeren 2014.

FORVENTNINGER

Forventninger er med på
å forlenge opplevelser.

Min første ordentlige landsleiropplevelse var på Røros i 2006. Jeg hadde store forventninger, men visste ikke helt hva som ventet. I tillegg til mange gode opplevelser og møter med flotte folk, er det spesielt én ting jeg husker. Jeg ble veldig imponert! Imponert over hva vi får til når alle bidrar. Imponert over at det gikk an å bygge en by med full infrastruktur på en uke. Og minst like imponert over at alt var borte igjen i løpet av siste dag på leir. Eller av lederne som bruker av sin tid først og fremst for at speiderne skal få gode opplevelser. Vi speidere er gode på mye. Det er andre ting vi ikke kan så godt. Men lage landsleir – dét kan vi!

Det føles godt å kjenne på stoltheten over det vi får til og kan. Landsleir er vi stolte av og liker å vise frem. Hva er du stolt av som speider? Er det landsleir, mestringen, ledertreningen, tradisjonene eller felleskapet? Det finnes ikke noe fasitsvar. Men jeg tror det er viktig, både for egen del og overfor andre, å sette ord på hva som er så bra med å være KFUK-KFUM-speider. I den nye t-skjortekolleksjonen som lanseres på landsleiren, er det brukt motiver som viser fram hva mange av oss er stolte av. Med stort trykk midt på magen og KMSPEIDER i store bokstaver. Vi er KM-speidere og stolte av det. – Se hva vi kan! Håper du liker de nye t-skjortene, som vises fram i Speiderbladet på s. 10.

Speidere og ledere over hele landet gleder seg til sommerens høydepunkt. Det er deilig å ha noe å glede seg til. Du kjenner følelsen? Den du får når du akkurat har bestilt billettene til drømmereisen, eller om du skal treffe igjen en gammel venn du ikke har sett på lenge. Forventninger kan få det til å sitre i kroppen, det kan bringe frem et stort glis. Det kan gi sommerfugler i magen, eller gjøre deg spent og urolig.

Forventninger er med på å forlenge opplevelser. Fra den dagen turen er bestilt, eller påmeldingen til leir er i boks – vil du bruke tid på å glede deg og fortelle andre om det som venter. For meg er det halve opplevelsen. Slik er det nå med landsleir. Tenk alle som gleder seg til landsleir, har forventninger, gjør forberedelser og forteller om hva vi skal oppleve.

Ta deg tid til å kjenne på følelsen av å glede seg. For plutselig er det over. Heldigvis er minnene igjen – nye vennskap og opplevelser. Da er det bare å finne seg noe nytt å glede seg til!

Svein Olav

LEDERFORUM

Nr. 2/2014
12. årgang
Lederblad for Norges KFUK-KFUM-speidere

Redaktør:
Svein Olav Ekvik / svein.olav@kmspeider.no

Redaksjonskomité:
Ragnhild Erevik Lea
Svein Olav Ekvik

Utgiver:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO
Tlf: 22 99 15 50
post@kmspeider.no
www.kmspeider.no
facebook.com/kmspeider

Org.nr: 971.274.018
Bankgiro: 3000.16.88487

Landssjef: Anders Østebø
Generalsekretær: Heidi Furustøl
Layout: Helene Moe Slinning
Trykk: 07 Gruppen AS
Forsidefoto: Kell Krogh Jacobsen
Opplag: 3500

Lederforum er
trykket på miljø-
vennlig papir.

SNART LANDSLEIR!

Snøen på Østlandet har smeltet. Bøndene som eier jordene på Vettre jobbet hardt i fjor med å preparere jorda og så gress. Vi kan nå se de første grønne spirene, og i sommer ser vi frem til å slå opp teltene på de store, grønne jordene.

TEKST > Elisabeth Mork //

ASKER 2014 KOMMER TIL Å BLI sommerens høydepunkt for tusenvis av barn og unge, og du kan være med å gjøre det mulig. Bruk vårens speidermøter til å oppfordre de siste etternølerne til å bli med på landsleiren dersom de ikke har bestemt seg enda. Fortell dem hvor morsomt det er på landsleir. Fortell dem om stemningen på leirbålene, og vis dem bilder og kart til de spennende haikerutene som ligger på nettsiden vår. Vi oppfordrer dere også til å vise den inspirerende animasjonsfilmen som Marianne Berget har laget. Du finner link til videoen på kmspeider.no/Asker2014.

ER DERE ENNÅ IKKE PÅMELDT, eller har dere noen flere som har lyst til å bli med? Det er fortsatt mulig å melde seg på. På kmspeider.no/landsleir finner dere påmeldingsveiledning for maur, stab, KFUK-KFUM-speidergrupper og for medlemmer av andre forbund.

HAR DU IKKE EN GRUPPE å reise med? Hva med å bli med i stab? Eller bli med en annen speidergruppe? På leirens nettsider kan du enkelt melde din interesse.

FØLG MED PÅ kmspeider.no/landsleir for mer viktig informasjon frem mot leiren. Vi ses i Asker!

PRAKTISK INFORMASJON

INNRYKK

Leiren åpner for innrykk fredag 2. juli kl. 18.00. Av praktiske årsaker vil det ikke bli åpent for innrykk tidligere. Vi ber om at innrykk skjer før kl. 21.30. Leirbygging vil ikke være tillatt etter kl. 22.30. Lørdag ønsker vi deltagere velkommen fra kl. 09.00. Det er begrenset kapasitet til av og påstigning fra busser, så det vil settes opp tidspunkter for hver enkelt buss ved innrykk og på avreisedagen som vil kunne bookes av gruppene. Se nettsidene for mer info når det nærmer seg leir.

Ved avreise vil leiområdet være tilgjengelig fra fredag 1. august om ettermiddagen for transport av utstyr. Veien inn i leiområdet har liten kapasitet, så vi anbefaler at mest mulig utstyr bæres eller trilles på kjerre. Det vil bli organisert langtidsparkering for laste-/varebiler, busser og hengere like ved leiområdet.

Asker 2014 skal være en grønn leir, så vi oppfordrer alle til å reise miljøvennlig. Det settes opp gratis shuttlebuss mellom Asker togstasjon og leirplassen 2. og 9. august.

SPA-TILBUD

Er du en av dem som drømmer om en god, varm dusj når du er på leir? På Asker 2014 får du mulighet til å kjøpe dusjpakker til 50 kr som inkluderer både sjampo og en varm dusj.

MATUTDELING

Det blir to matutdelingstelt. Teltene er åpne fra kl. 07.00 til kl. 23.00, men vil holde stengt under fellesarrangementer. Første matutdeling blir på lørdag 2. august kl. 14.00. Siste matutdeling blir lunsj lørdag 9. august. Mer detaljert informasjon vil foreligge i egen matbok. Grupper som kommer tidlig vil få informasjon om når de kan hente mat.

Foto: Bjarne Lohmann Madsen

LEDER-ABC

Det vil komme leder-ABC som kan lastes ned på kmspeider.no/landsleir i god tid før leiren starter. Her finner du det meste av praktisk informasjon for ledere på leir.

KAFE OG KIOSKTILBUD

KAFE

Åpningstidene i kafeen blir 11–24. Kafeen vil bli stengt under fellesarrangementer. Hvis noen har bursdag er det mulig å bestille kake til dette i kafeen dagen før.

INTERNETTKAFÉ

På et område i kafeen vil det bli internett-kafé med gratis internett. Her kan du sjekke e-posten din, eller sjekke alle de flotte bildene på Instagram som har blitt tagget med #Asker2014 og #kmspeider.

KIOSK

Åpningstider i småkioskene blir fra 11–19, Storkiosken har åpningstid fra 11–23. Storkiosken vil selge hygieneartikler i tillegg til å ha et bredt utvalg av snop og snacks.

LEIROMRÅDET: VÆR BEREDT!

I TILFELLE REGN

Dreneringen på leiområdet er ikke den beste. Når vi er på leir blir det selvsagt strålende solskinn hver dag. Men dersom det likevel blir mye regn, kan leiområdet bli gjørmete. Det kan derfor være lurt å ta med seg en ekstra presenning for sikkerhets skyld.

GRUPPEOMRÅDET

Størrelsen på områdene blir utregnet med utgangspunkt i omtrent 14 kvadrat per person for store grupper (over 60) og 18 kvadrat per person for små grupper. Vi tar forbehold om at endringer kan forekomme.

Avstanden fra ildsted til nærmeste telt skal være minst fem meter, og avstanden mellom teltene skal være to meter. Branngatene som etableres på området må være minst fem meter brede, mens andre gater må være minst tre meter brede.

Byggverk over tre meter må godkjennes av teknisk etat.

RAIER

Vi har bestilt 22 trailere med til sammen 15 000 raier! Gruppene bestiller antall raier i påmeldingen. Hunved er gratis. Raiene vil være 4-5 meter lange med diameter på 5-6 cm i den tynne enden og 10-20 cm i den tykke enden.

OPPBEVARING AV MAT

Siden vi ikke kan grave mer enn 30 cm ned i bakken, bør dere tenke ut alternative måter for oppbevaring av mat. Vi anbefaler at gruppene har med seg kjølebager og nok kjøleelementer. Det blir mulighet til å legge kjøleelementer til frysing underveis. Det garanteres ikke at dere får tilbake de samme elementene som dere leverer inn til frysing, men dere vil få tilbake samme antall.

Foto: CF Salicath

SPILLVANNSKANNER

På grunn av graverestriksjonene blir det ikke mulig å lage vanlige fettfeller. Det vil derfor bli utplassert store spillvannsstasjoner på ulike steder i leiren. Gruppene bes ta med kanner med skrukork som de kan tømme i spillvannstankene. Det vil være greit å lage små fettfeller til tannpuss.

Foto: Svein Olav Ekvik

Foto: Audun Berdal

TETT PÅ MILJØVERN

Landsleiren jobber for å bli miljøfyrtårnsertifisert, og vi skal uansett lage en miljøvennlig leir. For at vi skal sette minst mulig avtrykk i naturen i løpet av leiren oppfordrer vi alle gruppene til å være flinke på å kildesortere. På Asker 2014 sorterer vi søppelet vårt i åtte fraksjoner. Det betyr at det er egne beholdere for:

- Papp/papir
- Glass og metallemballasje
- Emballert matavfall
- Restavfall
- Trevirke
- Metall
- EE avfall
- Blandet myk- og hardplast

Alle gruppene bør ha med egne merkede beholdere for de ulike fraksjonene. Det vil også være egne dunker for de ulike kategoriene av avfall plassert på leiområdet. I god tid før leiren vil det bli laget plakater med symboler for de ulike fraksjonene som kan lastes ned på kmspeider.no/landsleir.

TETT PÅ — OGSÅ GLOBALT

Samfunnsengasjement er viktig også på landsleir. Det inkluderer selvsagt globalt engasjement. De som har vært på landsleir tidligere er kjent med markedsdagen som en arena der speiderne får boltre seg i kreativ utfoldelse, samtidig som de bidrar til innsamling av penger til vårt internasjonale arbeid. Denne tradisjonen videreføres! Samtidig innføres det vi håper vil bli en ny tradisjon, nemlig Globalløp.

MARKEDSDAGEN

Flette hår, leie ut ladeplass til mobil, selge hjemmelaget såpe, grønne pannekaker, rosende ord, karuselltur eller barbere leggene for en gitt sum? På markedsdagen utfordres gruppene til å selge hjemmesnekrede saker, ting og tjenester til inntekt for Globalaksjonen. La kreativiteten blomstre! Enkelt utstyr som plakater, tusjer, hyssing osv. vil være tilgjengelig. Det blir satt av en time til å forberede aktiviteter før markedet starter. Husk at dine speidere også må få tid til å kjøpe tjenester hos andre grupper. Ta med lomme penger!

GLOBALLØP

Velkommen til stor-skala Globalløp! Globalløpet et sponsorløp der familie og venner utfordres til å sponse speideren med en pengesum per løpt runde. Sponsorskjema skal fylles ut for hver deltaker, og leveres inn før start. Hele leiren blir delt i tre puljer som løper en merket runde på 500 meter på ulike tidspunkt. Jo flere runder en rekker, jo mer må sponsorene betale. Når gruppen ikke løper utfordres de til å heie de andre deltakerne frem. Vil du løpe baklengs eller kle deg ut? Kreativt gjennomført løp er en av kategoriene som premieres. Deltakerne får med faktura på innløpt sum hjem fra landsleir og er ansvarlige for å kreve inn avtalt sum fra sine sponsorer. Mer informasjon og sponsorskjema ligger på kmspeider.no/landsleir.

GLOBALAKSJONEN 2014/2015

På landsleir starter vi Globalaksjonen 2014/2015! Vi flytter fokus fra Bangladesh til Tanzania. Barn og ungdom i Tanzania kjenner fattigdom på kroppen. Gjennom KFUK og Ilula Orphan Programme får mange av dem opplæring for et nytt liv, både for seg selv og for lokalsamfunnet. Arbeidet i Ilula er noe av det som vil støttes av neste års Globalaksjon.

HAIK

Lurer du på hvilken dag din gruppe skal gå på haik? Her kan du se hvilke kretser som skal gå når:

HAIK A (TIRSDAG):

Oslo, Rogaland, Asker og Bærum, Oppland, Hedmark, Telemark, Agder, Sogn og Fjordane, Helgeland, Troms, Nordmøre og Romsdal

HAIK B (ONSDAG):

Haugaland, Sunnmøre, Østfold, Romerike, Buskerud, Vestfold, Bjørgvin, Trøndelag, Nordre Nordland, Finnmark

Les mer om de 25 fantastiske haikerutene på kmspeider.no/landsleir/haik

Foto: CF
Salicath

Foto: Helene
Moe Slinning

NEDTELLING...

TEKST > Terje Aasheim, lederprogramkomiteen //

Det er på tide å begynne forberedelsene til årets speideropplevelse – Asker 2014. Vi ønsker at dette blir en morsom, inspirerende og lærerik uke for den enkelte speider, men også for deg som speiderleder! Du er krumtappen i speiderarbeidet. Uten deg stopper KFUK-KFUM-speiderne opp. Derfor legger vi oss i selen for at nettopp du som speiderleder skal få en morsom, inspirerende og kanskje lærerik landsleiruke på Vetre i Asker. Lederprogrammet bygger på fire pilarer:

1. KORTKURS

Vi vil kjøre 13 kortkurs to ganger for at flest mulig av ledere som har lyst til å lære noe nytt kan delta. Noen eksempler: *Virkelig primimat*, *Avansert bålkurs*, *Den attraktive speidergruppe*, *Tips til visuell forkynnelse – i en multimediahverdag*, *Speiderprogrammet frem mot 2016*

2. LEDERTELT OG LEDERKRO

Sentralt på leirområdet vil du finne et bemannet ledertelt hvor du kan få informasjon, eller bare slappe av litt med noen å bite i. Eller kanskje du bare ønsker en liten rolig stund ved bålet utenfor om kvelden, og et kakestykke? Vi arrangerer kveldskroer med inspirasjon utenfor lederteltet fra kl. 23.15 søndag, tirsdag og onsdag kveld i leiruka.

3. LEDERSEMINAR

Mikael Andersson kommer på torsdag og vil overvelde deg med sitt foredrag om å gjøre det umulige mulig. Unn deg denne timen torsdag kveld i gymsalen på Vetre skole rett ved leiren!

4. PRIMITIV CAMP-IN-CAMP

Vi skal bygge og drifte en primitiv friluftscamp inne i leiren der vi bygger opp noen primitive hytter/gammer/tipier som vil være bemannet under leiren. Denne campen skal markedsføre kurset «På bar bakke», et overlevelseskurs som skal arrangeres i forbundet høsten 2014. Vi ønsker et økt fokus på skikkelig friluftsliv i KFUK-KFUM-speiderne! Noen av våre kortkurs vil finne sted inne i denne campen. Gled deg!

Som lederprogramkomité ønsker vi å være *tett på* og gi deg det beste: inspirasjon til videre speiderarbeid. Ses i Asker!

BRUK ASKER 2014 TIL Å BLI SYNLIGE

At dere skal delta på en stor nasjonal landsleir, er den perfekte anledning til synliggjøre gruppa lokalt. Dette er gode nyheter som flere bør få vite om. Bruk Asker 2014 å ta kontakt med lokalavisen, TV eller radio før dere drar!

Ta kontakt med media og fortell at dere skal delta på landsleir. Kjenner dere noen som jobber i media der dere bor kan det være lurt å ta direkte kontakt. Dere kan også sende en kort pressemelding og følge opp med en telefon. Ikke alle vet hva en landsleir er, så husk å forklare hvor stort dette arrangementet er. Du kan for eksempel si at vi bygger opp en by midt på et jorde, hvor 6000 speidere bor, lager mat og sover i en uke.

INVITER TIL ET SPEIDERMØTE

Skal dere øve på pionering, eller gjøre andre forberedelser før leiren? Inviter gjerne pressen med på et speidermøte. Eller hva med når dere pakker leirutstyr? Det gir fine bildemotiver og er en god anledning for vise fram det lokale speiderarbeidet. Om dere skal reise til leiren på en spesiell måte er dette godt stoff for pressen. Er det kanskje noen som planlegger å sykle, eller komme sjøveien? Dere kan også foreslå å sende reisebrev og bilder fra leiren. Det setter mange lokalaviser pris på.

I heftet *Synlig speiding* kan du lære mer om hvordan du som speiderleder kan jobbe for å få dekning i media. Der får du mange gode tips til blant annet hvordan du bør skrive en pressemelding. Heftet finner du på kmspeider.no/materiell.

HJELP TIL BARN OG UNGE I ILULA

I 2014-2016 vil Globalaksjonen blant annet samle inn penger til Ilula i Tanzania. Her arbeider Ilula KFUK og Ilula Orphan Program (IOP) for å styrke de mest utsatte i området.

TEKST > Ingun Tøndel //

FOTO > Karoline Bjerga og Hanne Helene Andersen //

IOP DRIVER BLANT ANNET et senter med barnehjem, en fosterhjemsordning, spare/låne-grupper for familier og støtte til barn og unge slik at de kan gå på skole. IOP har også startet en folkehøgskole slik at elever ved senteret kan gå videre på skole etter at deres grunntutdanning er over.

I LEDERFORUM nr. 4/2013 skrev Ingun Blauenfeldt Christiansen om IOP og om KFUK-speiderne sin hjelp gjennom Speiderjobben til å starte prosjektet rundt årtusenskiftet. I artikkelen får speideren «skylda» for å ha bidratt til at 2000 barn og unge får gå på skole, at 36 jenter har fått et hjem, at flere barn og unge får en fosterfamilie og at over 70 mennesker har en jobb å gå til. På kort tid har IOP vokst seg til å bli

et bærekraftig hjelpearbeid som både bidrar til og samarbeider med lokalsamfunnet. Gjennom Globalaksjonen 2014–2015 vil vi fortsette å gi støtte til IOP og deres arbeid i Ilula.

DEN 27. MARS REISTE tre globalaksjonsambassadører, to speidere og en fra Norges KFUK-KFUM, samt to ansatte fra KFUK-KFUM Global og KFUK-KFUM-speiderne til Tanzania og Ilula. Vi besøkte IOP og snakket med barn og unge som har fått hjelp gjennom senteret, fosterfamilier, låne-/spare-grupper og gjennom støtte til skolegang. I Speiderbladet på side 20–21 kan du lese mer om Globalaksjonsambassadørene, Tanzania og reisen til Ilula.

I LØPET AV BESØKET ble vi kjent med mennesker i Ilula og fikk et innblikk i hvordan det er å bo i Ilula og å få støtte av IOP. Vi ønsker å fortelle gode historier til speidere hjemme i Norge slik at de kan se og lese om de ulike prosjektene som IOP arbeider med. I Globalaksjonsheftet som kommer i Lederforum nr. 3/2014 og på globalaksjonen.no vil det komme mye informasjon om prosjekter drevet av IOP i Ilula, samt skildringer fra ambassadørene og tips til hvordan grupper kan gjennomføre aksjonen.

I MAI VIL ET LITE FILMTEAM reise til Ilula og lage en aksjonsfilm som vi kommer til å bruke på landsleiren og som vil ligge tilgjengelig for nedlasting på nett.

VI SKAL LØPE I GANG Globalaksjonen på landsleiren Asker 2014 i august. Her skal vi ha Globalløp og pengene vil gå til Tanzania og til IOP. På landsleiren vil også aksjonsmaterialet være tilgjengelig, i tillegg til at alle gruppene får en aksjonspakke med blant annet Globalaksjonshefte, bøsseklistremerker, sponsorkort, ID- og takkekort tilsendt i uke 33.

Speiderne Karoline Bjerga og Hanne Helene Andersen bodde en periode i Ilula i 2012. Oppholdet deres kan du lese mer om i Lederforum 4/2012.

TAKK FOR INNSATSEN!

Tusen takk for innsatsen i forrige aksjonsperiode! Vi har samlet inn rett i overkant av en million kroner i løpet av de to årene, og det er fortsatt mulig å sende inn penger hvis dere ikke har gjort det ennå. Kontonummeret er 3000.16.88487. Noen gjennomfører også Globalaksjonen nå utover våren, og det er vi selvsagt glade for! Frem til sommeren vil penger som samles inn gå til jentegruppene og arbeidet til Bangladesh KFUK som vi har støttet de siste årene.

HEI SPEIDERLEDER!

> LANDS- SJEFEN HAR ORDET

> Anders Østebø //

VÅREN ER HER og vi går over i en ny årstid. Vinterturlivet uten mygg er forbi og bjørnene våkner fra dvalen.

HELDIGVIS RAKK NOEN av oss en siste telttur i snøen, og for meg var det en uke på ski over Finnmarksvidda fra Masi sammen med to gode speiderkamerater. Total alder er 165 år. Sammen opplevde vi Guds natur, fred og ro, en avkobling, men også en påkobling med ny energi, tid til ettertanke, og refleksjon over hva jeg vil med dette året.

SAMTIDIG SOM vi planlegger landsleir i Asker ble speidere vi kjenner drept på Majdan-plassen i Ukraina. Vi bestiller buss- eller togbilletter til leiren, mens KFUK-KFUM Global oppfordret til pause fra kjøp av varer og tjenester fra Israel. Hva gjør vi når

Gud ber oss om å «ha salt i dere og hold fred med hverandre?» Ukraina ber om hjelp fra KFUK-KFUM-speiderne. Palestinske partnere ber om støtte i en fastlåst situasjon. Globalaksjonen forbereder seg på et nytt prosjekt for bedring av barns rettigheter og levekår i Ilula i Tanzania.

VI ER DEL AV 40 millioner speidere og nesten 70 millioner KFUK-KFUM-ere. Kjenn på det og tenk litt på perspektivet nå i friheten denne våren.

TAKK FOR AT DU driver et godt speiderarbeid der du er! Å være landssjef er kjempebra – vi har et godt landsstyre, og et forbundskontor som arbeider målrettet og fokusert på det landstinget bestemte i fjor. Så vet vi jo at ting ikke alltid går helt på skinner selv om vi er speidere. Og det er

ikke alltid krefter eller energi til både å arbeide og til å bekymre seg. Etter noen diskusjoner med Gud er Han og jeg nå kommet til enighet om en klar arbeidsdeling; Gud tar seg av bekymringene mine og jeg bruker kreftene på å arbeide. Slik kan vi begge gjøre noe vi er gode på!

OG DA ER VI TILBAKE på landsleir; Hva kan du, hva kan jeg og hva kan leirsjef Terje gjøre for at Asker 2014 blir en god landslederleir? Jeg må få tak i en speidersshorts!

OG LIKER DU Å «SAFE» så be om sol i aftentørnen din istedenfor «godt og tjenlig vær»!

Alltid beredt!

Young Peace Performers på roverkongress

Helgen 7.-9. februar var Young Peace Performers (YPP) på roverkongress i Bergen. – Vi ønsker å nå ut til flere speidere, og da er roverkongressen midt i blinken. Her treffer vi mange engasjerte speidere som kan bidra i kampen for rettferdig fred, sier Einar Blindheim.

TEKST OG FOTO > Serine Talhaug //

YPP er ettåringsprogrammet til KFUK-KFUM Global. Prosjektet er finansiert av fredskorpset. Til sammen er de 20 ungdommer fra syv forskjellige land som samles for å jobbe for global rettferdighet og fred. Dette året er fokuset på situasjonen i Israel og Palestina. Gruppen har vært fem måneder på utveksling og har akkurat begynt på Norgesturneen sin. – Vi reiser rundt i hele landet og holder show og workshoper for ungdom for å gi de tro på at deres stemme kan bidra til en mer rettferdig verden, sier Sam Ojijo (24) fra Kenya.

For de internasjonale deltakerne var roverkongressen det første møtet med norske speidere. Flere i gruppen er speidere i hjemlandene sine, og det var ekstra kjekt for dem å være tilstede. – Jeg følte det akkurat som i speidergruppen min hjemme i Palestina, sier Maram Sahlieh (24). Vi har mange like tradisjoner, for eksempel speideruniformene,

at vi blir vekket med musikk om morgenen og at vi er mye ute i naturen.

Lørdag kveld var det duket for show med YPP. Budskapet om rettferdig fred i Israel og Palestina blir formidlet gjennom musikk, dans, drama og historier. Showet inneholder også innslag fra de ulike kulturene som er representert i gruppen. – Showet var virkelig bra! Det var rørende med de personlige historiene fra palestinske ungdommers liv, oppsummerer Elin Hagen (20) fra Bryn speidergruppe.

RUSK I ØYET

HAR DU NOEN GANG opplevd at noen har kommet bort til deg for å si at du har et stort rusk i øyet? Noe som ikke burde være der som du ikke selv har oppdaget? Du har neppe det, men jeg har mange ganger bedt noen om å se om de kan finne ut hva jeg har fått i øyet mitt. Jeg kjenner noe er der, men klarer ikke se det selv. Og vondt gjør det.

KILDE > *Korte speiderandakter* //
 FOTO > Henrik Vagle Dalsgaard //

JEG HAR OFTE TENKT at det flotte med Jesus er at når jeg opplever noe vanskelig, så vet han hvordan det kan være. Han har jo levd her selv, akkurat som oss. Samtidig er han mer enn et menneske. Han gir ikke opp, glemmer meg ikke, har alltid tro på meg og hjelper meg. I Bibelen står det at han vokter meg som sin øyensten. Det er et vakkert ord, men det betyr ikke noe annet enn at han passer på meg, og på deg, som sitt eget øye. Selv den minste lille ting som plager oss, eller gleder oss, legges merke til.

FORDI JESUS ER GUD, kan og vil han legge merke til og følge med på akkurat deg og meg. Han har all makt i verden. «Som Far har elsket meg, har jeg elsket dere» står det i Johannes 15,9. Husk at det handler om at Jesus er utrolig glad i oss. Det er derfor han følger nøye med, ikke for å lete etter det vi ikke får til, men for å heie på oss langs veien.

VI BER FOR

- Nye kretsledere og kretsstyremedlemmer valgt på kretsenes årsmøter
- Planleggingsarbeidet i stab, grupper og kretser frem mot landsleiren
- Alle de som opplever en utrygg hverdag, preget av konflikter, urolighet og krig
- Oslo, Rogaland, Romerike, Sogn og Fjordane og Sunnmøre kretser

Andakten er hentet fra «Korte speiderandakter», som er en liten og praktisk bok med 25 andakter til bruk på speidermøter. Den er utarbeidet av Frikirkens speiderkorps i samarbeid med Misjonsforbundets Speiderkorps, Blå kors-speiderne, Metodistkirkens speiderkorps, Frelsesarmeens speidere og KFUK-KFUM-speiderne. Boken fås kjøpt i Speiderbutikken.

VI TAKKER FOR

- All tid og entusiasme som legges ned i forberedelser til en fantastisk landsleir
- Alle som har takket ja til lederoppgaver i organisasjonen
- Engasjement og deltakelse i høringsrundene for revisjonen av ny speiderlov
- At det snart er landsleir – sommerens store speideropplevelse

ROVER- KONGRESSEN

2014

1 SPRETNE: Hoppande roverar i Bergen by.

2: SPORTY: Nokre roverar utfordra det kalde (og ikkje veldig badevenlege) sjøvatnet.

At roverar er aktive og engasjerte ungdommar, er det liten tvil om etter Roverkongressen 2014, som vart arrangert i februar. Verken ekte vestlandsvêr eller ei uendeleg mengde trappetrinn sette sin stoppar for samværet og deltakinga i det spanande programmet.

TEKST > Marta Nagel-Alne //
FOTO > Lars T. Røraas //

7.–9. FEBRUAR vart nemleg den årlege roverkongressen arrangert på St. Paul skule i byen mellom dei sju fjell; Bergen! Ut i frå alle gode smil og fine samtalar observert i løpet

av helga, må ein kunna påstå at deltakarane såg ut til å ha ein både sosial og lærerik kongress. Over 150 roverar deltok, det var mange interessante saker og debattar, samtidig som tradisjonen vart halden i hevd med festmiddag og tur i kyrkja laurdag kveld.

SJØLVE ROVERTINGET gjekk fint føre seg, med flinke ordstyrarar og engasjerande innlegg. Ein fekk som deltakar glede av å trykka på mentometerknappar ved vala, og å halda talet sitt høgt i vêret om ein ville seia noko undervegs. Påverkingstorget vart òg ein viktig post i programmet, med diskusjonar rundt programrevidering, eventuell femkamp saman med NSF og mykje meir. Sistnemnte sak vart dessutan ein av dei mest spanande, og enda til slutt med eit nei, med litt over halvparten av stemmene. Av andre

interessante saker kan ein nemna forslag til nye speidarlovparagrafar, val av arrangørar for komande arrangement, og endringar i tiltaksplanen til rovernemnda, som framover skal arbeida meir med studentspeiding.

FORSKJELLEGE WORKSHOPS ga inspirasjon, og omhandla alt frå Speidarbutikken til internasjonalt roverarbeid. Ein får òg tid til å vera sosial på kongress, og på laurdagen vart det ein god del gatevandring, kaféturar, morsame bilete, og Fløyen for dei sprekaste. Nokre gjekk hakket lengre, og utfordra det kalde (og ikkje veldig badevenlege) sjøvatnet. Alle kom likevel tilbake til arrangementslokalet i god behald, og då me til slutt måtte reisa kvar til vårt på sundagen, var det med bagasjen full av ekte roverspeiding.

ROVERNEMNDA SEIER HEI!

MANGE AV OSS er nok einige i at noko av det aller mest spanande på roverkongress, er val av ny nemnd. I leiarsetet for det neste året hamna tidlegare nestleiar Sindre Nesse, som fekk følgje av fjorårsmedlem Elisabeth Kristoffersen som si høggre hand. Martin Grønffjell og Marta Nagel-Alne vart valt inn som medlem for to år, og Elise Vik Nordbrønd og Birger Langebro vart varamedlem. I tillegg sit Torgeir Heldal og Elise Irene Kjelling vidare frå i fjor.

20.-23. FEBRUAR vart det fyrste nemnds-møtet avhalde, denne gongen i Oslo. Me kom godt i gong med arbeidet for det neste året, fordelte kretsar, evaluerte kongress, og mykje meir. Blant anna fekk me bli med stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal på ein tur på stortinget, og fekk gode tips omkring meiningsytring i ein organisasjon. Fastelavnspollar og Instagram-bilete vart det sjølv sagt òg tid til, og me gler oss alt til neste møte og vidare arbeid for rover-Noreg.

Foto: Elise Vik Nordbrønd

ROVERPROGRAM PÅ LANDSLEIR

Er du rover eller roveraspirant?
Då er du velkomen til rover-programmet på landsleir!

TEKST > Jon Olav Skinnarland,
roverprogramkomiteen //
FOTO > Harald Undheim //

ROVERPROGRAMMET BLIR mykje av dei gode faste aktivitetane, men gode roverlag arrangerer og lagar også noko nytt berre for denne leiren! Mykje kos, tøff konkurranse, *tett på kvarandre* og *tett på* delt glede. Du får vere med å skape dine eigne opplevingar. Vi har koka saman eit program som skal passe kvar ein smak!

HER HAR DE LITT INFO om dei ulike delane av roverprogrammet:

- **INGEN LEIR UTAN ROVERKRO!** Og vi skal ha tre av dei, med vaffel. Dette blir den store møtestaden for alle roverar frå heile landet! Vi skal vere *tett på* kvarandre, leiren og verda! Roverkro er open laurdag, måndag og fredag, med tre ulike roverlag som arrangørarar. Vi håper du kjem på alle saman.
- **ROVERTREKAMP** med hinderløype, teori og hemmeleg oppgåve starter sundagen. Her er det berre å finne seg nokre kjende eller ukjende roverar som kan bli med i

laget ditt på tre personar. Det er låg terskel for deltaking, men høgt under taket for glede!

- **VOLLEYBALLTURNERING.** Kven slår vinnarane frå roverlandsleiren på Gjermundnes? Her kan de delta om de er ekspertar eller glade amatørar, slitne eller full av energi!
- **EIGEN KVELDSGUDSTENESTE, GUDSKRO!** Det er ein ungdomsgudsteneeste med lovsong, god musikk, gode menneskje og moglegheit til å kome tett på Gud!
- **NATTMANØVER TORSDAGS NATT.** For tida veldig utrygg, ulik, ufarleg, uroleg og uverkeleg! Kjem du?
- **ROVERFRES.** Inneheld gode tips, moro oppgåver og herlege miljø-utfordringar. Del ein sovepose, hjelp til som nattevakt eller berre inviter ein ukjend rover på middag! Vi har laga 15 utfordringar til deg. Klarer du alle saman?
- **ASKER-UTFORDRING.** Ein heil dag med oppgåver du får bryne deg på. Samfunnsengasjement, miljø, rovergalskap, og delt glede!
- **BIBELGRUPPER.** Vi skal òg ha bibelgrupper tysdag og onsdag, der du får møte Gud i eit rolegare miljø og treffe andre roverar.
- Og meir til...!

Ta kontakt med oss i roverprogramkomiteen, vi er på leiren for deg!

FORBUNDSNYTT

Speiderleder for en dag – LEIRUTGAVE

Har du brukt «speiderleder for en dag»-kortene? I april blir det sendt ut en leirutgave. Målet er som med de originale kortene å enkelt kunne invitere personer som ønsker å bidra litt til speidergruppens arbeid.

Det er mange oppgaver som må gjøres når en gruppe skal reise på leir. Hvis dere ikke allerede har startet, lag en liste nå over alt som må gjøres før, under og etter leiren. Er det noen av oppgavene som er egnet til å spørre om å få litt ekstra hjelp til? Kortene vil både ha noen ferdigutfylte forslag og plass til å skrive inn gruppens egne oppgaver.

RESSURSHEFTE for sikker speiding

Heftet *Trygg speiding* kommer i revidert utgave før sommeren, og vil bli sendt til alle grupper i tillegg til å legges ut til nedlasting på kmspeider.no. Dette er et hefte alle ledere bør kjenne innholdet i. Revisjonen er utført av en arbeidsgruppe bestående av representanter fra KFUK-KFUM-speidernes beredskapsgruppe og andre med mye erfaring med friluftsliv og sikkerhet.

Som en del av heftet kommer også revidert beredskapsplan for sikkerhet og beredskapsplan ved seksuelle krenkelser. Disse skal først til godkjenning hos landsstyret.

SPEIDERLOVEN I MEDIA

Speiderlovshøringen ble avsluttet 30. mars, og var uken før omtalt i en rekke lokale og nasjonale medier. Det er tydelig at høringen har skapt stort engasjement både internt i speiderorganisasjonene og i media. Forslaget som har skapt størst debatt er paragraf 1 som i dag lyder: «En speider er åpen for Gud og hans ord», og som i høringsforslaget har tre alternative formuleringer:

- En speider er åpen for Gud (i praksis en videreføring av dagens paragraf 1)
- En speider søker sin tro og respekterer andres
- En speider arbeider for fred og respekterer andres tro

– Vi står trygt i vår kristne tro. Vi har en demokratisk prosess hvor alle kan ytre seg. Endelig beslutning tas først om ett år, understreker generalsekretær Heidi Furustøl. – Både Speiderløftet, formålsparagrafen vår og ledererklæringen har et tydelig Guds-fokus. Dette endres ikke ved en eventuell omformulering av paragraf 1 i speiderloven, sier hun.

På speiderlov.no kan du lese mer om den videre prosessen og veien frem mot et endelig vedtak om ny speiderlov i 2015.

Dugnad på Nordtangen

Nordtangenkomiteen inviterer til dugnad på vårt nasjonale speidersenter 3. mai fra kl. 9.30–17. Det er også mulig å bidra på andre tidspunkt i helgen 1.–4. mai da banevokterne er der hele langhelgen. Hovedoppgaver på dugnaden er:

- Bygge brannvegg i hovedhuset.
- Ved, kapping og kløyving. Muligens også noe trefelling.
- Noe kantklipping.
- Sette ut flytebygga.
- Litt vasking innendørs.
- Diverse småoppgaver.

Bli med å holde Nordtangen ren og vedlikeholdt. Gi oss en tilbakemelding til post@kmspeider.no om du har mulighet til å delta!

*Speiderhilsen Dan Cato Fagernes,
Nordtangenkomiteen*

MEDIEFOKUS PÅ BOIKOTT-KAMPANJE

Som omtalt i Lederforum nr. 1/2014 lanserte KFUK-KFUM Global og Norges KFUK-KFUM i mars en kampanje der de oppfordrer folk til å ta en pause fra kjøp av varer og tjenester solgt av selskaper som direkte eller indirekte støtter Israels okkupasjon av Palestina. Norges KFUK-KFUM har respekt for at folk både innenfor og utenfor organisasjonen har ulike oppfatninger og meninger. Det er fritt for ethvert medlem, gruppe eller krets i Norges KFUK-KFUM å velge om de ønsker å ta del i kampanjen mot okkupasjonen av Palestina eller ikke.

KFUK-KFUM-speiderne har en prinsipiell holdning til at boikott ikke er riktig virkemiddel uavhengig av hvilken konflikt det er snakk om, og deltar ikke i denne kampanjen.

I de største kanalene der nyheten om boikotten ble spredd er det tydelig hvem som står bak boikotten. I noen saker er KFUK-KFUM-speiderne likevel forvekslet med Norges KFUK-KFUM og KFUK-KFUM Global. Da har det i ettertid blitt presisert at vi ikke deltar i kampanjen. Vi har forsøkt å klargjøre forskjellen mellom organisasjonene, og samtidig forklare at vi ikke ønsker å ta i bruk boikott som virkemiddel, selv som vi støtter standpunktet for øvrig.

Se kmspeider.no, kfuk-kfum.no og www.kmglobal.no for mer om organisasjonenes standpunkt i denne saken.

LEIDULF SVANES

ALLTID BEREDT! Slik svarer en speider på oppfordringen: Vær beredt! Leidulf Svanes levde etter dette, og han døde 27. februar beredt til å møte sin frelser og venn. Leidulf (f. 12.6.1936) ble med i speideren i Sokndal, Rogaland, fra stiftelsen i 1946 og var speider fram til sin dødsdag. Han var æresmedlem i Sokndal 2 KFUK-KFUM-speidere.

HUMOR OG ALVOR, sprell og arbeidslyst var Leidulfs varemerke, og det satte sitt preg på arbeidet i ulike funksjoner som patruljefører, troppsleder og gruppeleder gjennom mange år. Sommer etter sommer brukte Leidulf av sine ferier på leirer på Lio, i Danmark og ellers på krets- og landsleirer, og mange er minnene etter disse opplevelsene i sol og regn, utfordringer og gleder.

LEIRSTEDET LIO var Leidulfs hjertebarn, og han var medlem i Lio-styret i nærmere 60 år, 32 av disse som leder. Utallige arbeidstimer la han ned på og for leirstedet som har betydd så mye for mange. Leidulf var iderik, pliktoppyllende og en god planlegger for Lio. Han forventa av andre at de utførte de forpliktelsene de hadde påtatt seg.

Det var sårt for ham da han for ei tid siden på grunn av sykdom ikke greide å komme helt opp til Lio, men måtte snu på Fidjastølen. Nyttårssamlingen med vardetening på Lio stod hjertet nært, og han hadde ved sist nyttår planlagt hvordan en skulle bygge bru over flombekken på Fidjastølen slik at liovandrerne skulle komme seg trygt opp. Det viser hans store engasjement for det han brant for.

VI LYSER FRED over Leidulfs minne.

Sokndal 2 KFUK-KFUM-speidere

SVANHILD BRINGSVOR

SVANHILD BRINGSVOR døde 25. desember 2013, 92 år gamal. Gravferda fant stad i Sande kyrkje på Sandsøya, der ho kom frå.

SVANHILD STARTA som speidarleiar i Volda KFUK i 1953 og fortsatte som leiar på Sæbbø, då ho flytta dit. Ho var krinsleiar for Sunnmøre krins av Noregs KFUK-speidarar i tida '69-'77. Det var Svanhild som fekk i gong Volda og Ørsta Engang-Alltid i 1988. Ho var ein humørfyllt og sikker leiar og delte med oss opplevingar frå leiar og treff. Vi feira 25-års jubileum på Brudavolltunet i Ørsta 26. oktober 2013. Svanhild var med oss, og blei det naturlege midtpunktet.

I FJOR SOMMAR var det årlege landstreffet for Engang-Alltid lagt til Sunnmøre. Volda og Ørsta Engang-Alltid var ansvarleg for det

lokale opplegget. Svanhild var med – ho let ikkje landstreffa gå frå seg! Ho gledde seg over å treffe mange kjende. Då vi skulle på utflukt til Runde var valet mellom fjelltur, museum og båttur rundt øya. Og som den båtelskar Svanhild var, valde ho båttur med både vind og sjøsprøyt, og ho var storleg fornøgd.

EIN SONG som Svanhild var glad i er skriven av Pus Brodal:

*«Hva tenner større glede enn speider-
sakens kjede? Hva gir deg mere alvor og
hva gjør deg mere rik? På leir når solen
smiler, men helst når regnet siler, da lærer
du å kjenne kameratskap uten svik.
Da er du speider når du beseirer motgang
og nød med et muntert speidervers.
Vi har jo i oss sol som skal gi oss mot
og humør når alt legger seg på tvers.»*

EVELYN MEHL NILSEN

«DAGEN ER ENDT» for tidligere viselandssjef i Norges KFUK-Speidere Evelyn Mehl Nilsen, som døde 6. februar, 87 år gammel, i Bergen. Hun begynte som speider i 1938 og etter krigen fikk mange barn, unge og voksne glede av hennes dyktige lederskap bl.a. som troppsleder og kretsleder i Bergen krets. Fra 1974 som landsstyremedlem i åtte år, de to siste som viselandssjef.

EVELYN SA EN GANG: «Jeg startet med å samle inn 10-ører i kontingent og sluttet med å lede landsstyremøter 40 år senere. Det var ledertrening på sitt beste!» På forbundsplan jobbet hun spesielt med programutvikling, kontaktutvalg og trekløvertrening, dessuten som underleirsjef på landsleirer. Hun satt i styret for speiderbutikken A/S Sporty. Lokalt i Bergen drev hun speiderutsalg på frivillig basis i 16 år. Overskuddet gav hun kretsen til lederutvikling!

EVELYN BRUKTE SIN TID og krefter til beste for kirke og samfunn. I mange år satt hun i styret for Bjørgvin Familierådgivningskontor. I Storetveit menighet som medlem av Menighetsrådet, tok hun initiativ til og startet «Aktiv fritid» - et fantastisk eldrearbeid som hun ledet en rekke år.

FAMILIEN VAR særdeles viktig for Evelyn. Hennes varme og omsorg kunne ikke ha vært større! Hun var spesielt opptatt av nådegaver, hvert enkelt menneske var verdifullt! Selv hadde hun mange gaver som hun delte med oss, omtanke, vennlighet, trofasthet og kjærlighet. Å ha et åpent hjem var svært viktig for Evelyn. Familie, samarbeidspartnere og venner har erfart det i rikt monn!

HUN VAR TIL VELSIGNALSE for så mange. Hun var «Alltid beredt!»

I takknemlighet, Elise Bulie og Grethe Jensen

DENNE SONGEN ILLUSTRERAR mykje av det Svanhild stod for. Det gode humøret, den gode replikken, pågangsmotet – «aldri, aldri gi tapt!»

I EIT INTERVJU i Møre-Nytt i 2004 sa Svanhild: «Eg forstod etter kvart at speiding er ein måte å leve på, som eit liv i tillegg til det andre livet, slik har det i alle fall vore for meg»

VI MINNAST Svanhild med takksemnd for alt ho var for oss og lyser fred over minnet.

*Bjørg Andenes Holmin,
leiar for Volda og Ørsta Engang-Alltid*

NY STRUKTUR FOR SPEIDERPROGRAMMET

Bredde, progresjon og dybde er sentrale stikkord for den nye programstrukturen. Programpatruljen vil forslå en ny aldersinndeling, nye semestermerker og nye grader.

TEKST > Martin Enstad, leder av programpatruljen //

FOTO > Anette Tjomsland, Ragnhild Erevik Lea, Ørjan Apeland og Torbjørn Søndena //

NY ALDERSINDELING

Som en del av revisjonsarbeidet vil programpatruljen foreslå en ny aldersinndeling, noe som vil behandles på landstinget i 2015.

Nytt forslag til aldersdeling er:

Oppdagere	1.–2. klasse
Stifinnere	3.–4. klasse
Vandrere	5.–10. klasse
Roveraspirant	fra jul i 10. klasse, som i dag.

Samtidig ønskes det en klarere todeling av den lange vandrertiden. Dette ved å foreslå at alle i ungdomsskolen skal bære grønt skjert, og at førerpatruljearbeidet bør drives som et ungdomsskolearbeid.

LÆRINGSMÅLENE

Programpatruljen vil før sommeren vedta et førsteutkast til læringsmål for det nye programmet. Læringsmålene er hjørnesteinen i den nye programstrukturen. Læringsmålene skal vise lederne for de ulike enhetene hva speiderne skal ha erfart, og hvilke holdninger og ferdigheter de skal ha utviklet i løpet av sin tid i enheten. Dette er et avgjørende verktøy for å ha en tydelig progresjon i programmet. Det er ledernes oppgave å bruke semestermerkene (oppdagere), grader (stifinnere og vandrere) og merkene som verktøy for at den enkelte speider skal nå læringsmålene for hver enhet.

På tvers av enhetene er læringsmålene strukturert etter våre fem verdier: *Kristen tro*, *Felleskap*, *Personlig utvikling*, *Friluftsliv* og *Samfunnsengasjement*. Innenfor hver enhet er læringsmålene angitt på to nivåer. De overordnede målene er angitt under overskriften «Erfaringer og holdninger», mens de mer konkrete læringsmålene er angitt under overskriften «Kunnskaper og ferdigheter».

SEMESTERMERKER FOR OPPDAGERE

Programpatruljen ønsker å innføre seks nye semestermerker for oppdagere. Disse skal hete: *Villmark*, *Klissvåt*, *Eventyr*, *Opp*, *Nysgjerrig* og *Jungel*. Selv om oppdagertiden kun består av fire semestre så ønsker vi seks merker for å gi lederne mer valgfrihet. Det skal utarbeides forslag til semesterplaner for vår og høst, samt ferdige møteforslag til hvert semestermerke. Semestermerkens funksjon er å gi semesteret en ramme som stimulerer til kreativitet og fantasi. Navnet på semestermerkene skal gi en forventning til det som skal skje dette semesteret. Når lederne velger å ta semestermerket *Klissvåt*, så må det bli et semester med mange vannaktiviteter.

STIFINNERGRADER

Programpatruljen vil innføre to likestilte grader for stifinnere. Disse skal hete *Lilje* og *Kløver*, og kan tas i valgfri rekkefølge. Hver grad skal ha sitt særpreg uten at det styrer

innholdet i hele året. For å skape dette særpreget vil tre til fire merker knyttes til hver av disse gradene. Særpreget vil delvis være styrt av WAGGGS (kløver) og WOSM (lilje), men også av at lilje er en vannplante, mens kløver vokser i skogen. Det vil bli laget forslag til semesterplaner og ferdige møter til begge gradene før 2016.

VANDRERGRADER

Programpatruljen vil innføre fire grader for vandrertiden: *Aspirantgraden*, *bronsegraden*, *sølvgraden* og *gullgraden*. For å få de ulike gradene vil man samle poeng innenfor hver av de fem verdiene, og noen poeng kan tas innenfor en verdi etter eget valg. Det foreløpige systemet kan du se i tabellen på neste side.

Eksempler på det som vil gi poeng er merker, ferdigheter, deltagelse på arrangement eller kurs. For eksempel kommer merket *Grunnleggende førstehjelp* (Se s. 14–15 i Speiderbladet) til å være et obligatorisk krav på bronsegraden som vil gi fem poeng på *Samfunnsengasjement*. På samme måte vil patruljeførerkursene være en mulighet til å hente poeng under *Personlig utvikling* på sølvgraden. De valgfrie poengene gir hver enkelt speider, patrulje og gruppe mulighet til å fordype seg i det de synes er ekstra spennende. Gullgraden vil ha et

	 KRISTEN TRO	 FELLESSKAP	 PERSONLIG UTVIKLING	 FRILUFTSLIV	 SAMFUNNS- ENGASJEMENT	VALGFRIE POENG	SELVSTENDIG PROSJEKT
GULL (150 poeng)	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	30 poeng
SØLV (120 poeng)	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	
BRONSE (120 poeng)	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	20 poeng	
ASPIRANT (60 poeng)	10 poeng	10 poeng	10 poeng	10 poeng	10 poeng	10 poeng	

særpreg ved at den krever at man fullfører et selvstendig prosjekt av et visst omfang, dette kan være tjenesteoppgaver i gruppen eller menigheten, men det kan også være prosjekter knyttet til friluftsliv eller samfunnsengasjement.

ROVERE

Gjennom læringsmål og nye merker ønsker man å bidra til at rovertiden blir en utviklende speidertid. Programmet kommer til å rette seg spesielt mot de som er i alderen 16 til 20 år, og man vil foreslå 25 år som et slutt punkt for rovertiden. Videre vil man utvikle en mentorordning for roverlag. Hensikten med mentorordningen er at roverlaget og laglederen skal få en ressursperson utenfor laget som kan bidra til å utvikle roverarbeidet i laget. Dette har til nå møtt mye positiv tilbakemelding fra rovernemnda og rovermiljøet ellers.

MERKER

Det vil bli laget nye merker som erstatter dagens prosjekt-, spesialist- og patruljemerker for alle enheter. Les mer om dette på neste side, og s. 14–15 i Speiderbladet.

Nye merker

Merker er noe alle forbinder med speidere. Og vi skal fortsette å ta merker, mange merker og nye merker. De første nye merkene presenteres allerede i dette nummeret av Speiderbladet.

TEKST > Martin Enstad, leder for programpatruljen //
FOTO > Harald Undheim //

I dag har vi både prosjektmerker, spesialistmerker og patruljemerker. I det nye programmet vil disse bli erstattet av oppdagermerker, stifinnermerker, vandrermerker og rovermerker. Merkene har en viktig funksjon for alle enheter som idébank for møter og turer i flokken, troppen eller patruljen. I tillegg er de et viktig pedagogisk verktøy for å motivere speiderne til å tilegne seg programmets læringsmål.

KRAV OG OMFANG

Merkene skal for alle enheter ha en enhetlig og gjenkjennelig utforming av krav. Alle merker vil ha noen obligatoriske krav, og et sett med valgfrie krav der man må velge et bestemt antall. Merkekravene skal utformes slik at det er lett for både speidere og ledere å avgjøre om kravet er utført eller ikke. Merkekravene skal inneholde både krav til hva man skal lære og en opplevelse knyttet til det man skal lære (learning by doing).

Oppdagermerkene skal normalt kunne tas på et møte, stifinnermerkene skal tas på ett til to møter, vandrermerkene skal kunne gjennomføres på to til tre møter, eller i løpet av en tur, og rovermerkene skal kunne gjennomføres på en til to samlinger.

SPEIDERMERKER.NO

Programpatruljen skal lansere minst fire nye merker på landsleiren Asker 2014. De første av disse merkene lanseres allerede i dette nummeret av Speiderbladet på side 14–15, og temaet er velkjent i speidersammenheng: Førstehjelp. I tillegg arbeider vi for å lansere disse merkene på landsleiren: *Jul, Geocaching, Pionering, Foto, Kano, Stop poverty* og *Tre*. Om alle blir ferdig til landsleiren er enda ikke sikkert.

Det er ønskelig å skille de nye merkene og gradene som kommer i tiden fram til 2016 fra dagens programstoff. De nye merkene og gradene vil derfor fortløpende bli lagt ut på nettsiden speidermerker.no, mens det

eksisterende programmet fortsatt er å finne på speiderprogram.no. Speidermerker.no lanseres under landsleiren. Alt nytt programstoff kan tas i bruk med en gang det er lansert på nettet eller i bladene. Det er svært ønskelig med tilbakemeldinger på hvordan det nye programstoffet fungerer. Det nye programmet vil lanseres i sin helhet i januar 2016. En ny nettside vil erstatte dagens speiderprogram.no og speidermerker.no, og bli en viktig ressursbank med mengder av aktiviteter og ressurser sammen med det nye programstoffet.

UTFORMING

Merkene vil også få en ny utforming. De vil bli runde. Oppdagermerkene får gul kant, stifinnermerkene rød, vandrermerkene blå og rovermerkene får burgunder kant. Fargekoden for de ulike enhetene er godt etablert i organisasjonen, og dette vil gjøre det lett å se hvilket aldersnivå de ulike merkene hører til.

MERKETYPER

I hovedsak ser vi for oss tre ulike modeller for merkeutvikling. Merkerrekker er en type merker der man behandler samme tema, men tilpasser kravene til aldersnivået for de ulike enhetene. Det kommende julemerket er et eksempel på dette der man lager et julemerke for oppdagere, et annet for stifinnere, et for vandrer og et for rovere. Det vil også komme påbygningsmerker, særlig for vandrerne. Et eksempel på dette er de nye førstehjelpsmerkene der du har merkene «Grunnleggende førstehjelp» og «Førstehjelp ekspert» for vandrere, og der det første kravet i «ekspertmerket» er å ha merket «grunnleggende førstehjelp». I forlengelsen av disse førstehjelpsmerkene tenker vi også på å utvikle merkefamilier der man vil kunne lage merker som for eksempel «Brannvern» der man tar for seg brannskader som et av flere tema, eller «Førstehjelp vinter» der frostskafer og livredning på is kan være aktuelle tema. Slike merkefamilier kan lett lages på andre temaer som naturkunnskap og samfunnsengasjement.

Jackline Bage og Modi Enosa Mbaraza fra Sør-Sudan KFUK og generalsekretær i Verdens KFUK, Nyaradzayi Gumbonzvanda, var med i delegasjonen som fikk møte utenriksminister Børge Brende.

UNGE KFUK-KVINNER BER OM FRED

- Vi ble født i krig, men vil ikke dø i krig, sier Jackline Bage (25) og Livia Olivier Yasona (22) fra Sør-Sudan KFUK. Situasjonen i Sør-Sudan har de siste månedene vært svært ustabil og befolkningen frykter borgerkrig. Jackline og Livia er opptatt av å fortelle om hvor viktig det er at ungdom og kvinner får være med når politiske løsninger skal på plass.

TEKST > Ellen Hestnes Ribeiro //
FOTO > Camilla Ravnsborg Aschjem //

I januar var det fredsforhandlinger mellom partene i Addis Abeba i Etiopia. To av de som fikk møte blant andre Jens-Petter Kjemprud, spesialutsending til Sør-Sudan, og utenriksminister Børge Brende var unge KFUK-medlemmer fra verdens yngste stat.

- Vi er her som representanter for Sør-Sudans kvinner og ungdom, forteller de. - Dette er de mest marginaliserte samfunnsgruppene i landet, og vi gir klar beskjed om at de må være representert ved forhandlingsbordet for å gjøre det mulig å komme til en fredelig løsning.

Brende lovet at han vil ta oppfordringene om involvering av ungdom og kvinner med seg videre til den Afrikanske Union (AU) og IGAD som har ansvaret for de videre forhandlingene. Han takket for åpenheten og tilliten kvinnene viste i møtet med ham og uttalte også at tilliten de viser forplikter Norge.

MÅ UNNGÅ MILITARISERING AV UNGDOM

Torsdag 23. januar ble det meldt fra fredsforhandlingene at en våpenhvileavtale var

HUSKER DU JACKLINE?

TEKST OG FOTO > Svein Olav Ekvik //

JACKLINE VAR I 2010/2011 i Norge på utveksling gjennom KFUK-KFUM Globals utvekslingsprogram og jobbet på forbundskontoret til KFUK-KFUM-speiderne. Mange ble kjent med Jackline gjennom intervjuer i Globalaksjonsheftet og Lederforum, og ikke minst fikk mange møte Jackline under et av hennes mange gruppebesøk og deltakelse på arrangementer. Vi som var så heldige å få jobbe sammen med Jackline i en periode fikk se hvilke muligheter som finnes i samarbeidet med KFUK-partnere over hele verden, og hvordan KFUK gir enkeltmennesker utfordringer, evner og muligheter til å utrette en forskjell i verden.

JACKLINE HAR FORTSATT TRO på at hun selv og KFUK kan gjøre en forskjell. – Jeg har bare fått leve i frihet de to siste årene. Jeg hadde håpet å nyte friheten lenger. Ungdom er sårbare. Vi må nå ungdom som er tilbøyelige til å bruke vold, for å hjelpe dem til å se andre løsninger. For å sikre fred og nestekjærlighet slik at vi unngår å vokse opp og leve på samme måte som våre foreldre gjorde.

signert. Jackline og Livia tror det er et viktig første steg i riktig retning. – Den første fasen er den mest krevende. Vi tror det er helt nødvendig å inkludere kvinner og ungdom i fredsforhandlingene nå, og framover som aktive talspersoner for fred, understreker de. Vår generasjon er født i krig. Vi må unngå en ny militarisering av ungdom. Ungdom må få opplæring, og bli forberedt til å ta en rolle som aktive talspersoner for fred.

Camilla Ravensborg Aschjem, som også var tilstede i Addis Abeba på vegne av Norges Kristne Råd og KFUK-KFUM Global, forteller at innspillet fra kvinnene i Sør-Sudan KFUK så ut til å gjøre inntrykk på delegasjonen. - Norge vil vurdere å sette som kriterie for støtte til fredsforhandlingene at ungdom og kvinner får en plass ved bordet, forteller hun.

Jackline og Livia ser at kvinneorganisasjoner som KFUK har en viktig rolle å spille i tiden som kommer. - Vi jobber med ungdom og kvinner hele tiden. Vi må bidra med arbeid som forsoner og skaper fred lokalt, sier hun. I forbindelse med voldsutbruddet har svært

mange mennesker blitt tvunget på flukt. I følge FN var i begynnelsen av mars over 700 000 mennesker internflyktninger i landet som er ett av verdens aller fattigste. KFUK har en særlig sterk tilstedeværelse i delstaten Western Equatoria. Det har så langt ikke vært kamphandlinger i området så svært mange flyktninger har kommet dit. KFUK bistår etter beste evne.

BE OM FRED

De to representantene fra KFUK var en del av en større delegasjon sør-sudanesiske kvinner som samtidig med forhandlingene var samlet i regi av Den Afrikanske Union for å diskutere likestillingsspørsmål. Verdensforbundet av KFUKs generalsekretær, Nyaradzayi Gumbonzvanda var sentral i gjennomføring av ledertreningen for unge afrikanske kvinner. Det har også gitt henne anledning til å bidra inn i et bredt initiativ for å få kvinner fra sivilsamfunnet inn i forhandlingene. Hun er også opptatt av at vi må be for situasjonen. - Vi ber om fred, forståelse og tillit, og særlig for inkludering av kvinner i fredsbyggingsprosessen, sier Nyaradzayi Gumbonzvanda.

ET AV VERDENS FATTIGSTE LAND

Sør-Sudan ble etablert som selvstendig stat i 2011 og er verdens nyeste, men også et av verdens fattigste land. Kun 2 % av husstandene har tilgang til vann på egen tomt, rundt 28 % av alle barn er undervektige, og kun 25 % av jentene starter på skolen når de når skolealder. På tross av dramatiske tall har utviklingen gått riktig vei de siste årene. Politisk stabilitet vil være avgjørende for fattigdomsreduksjon i tiden framover. KFUK-KFUM Global har støttet arbeidet i Sudan KFUK siden den spede starten i 1997, og ønsker å bidra enda mer til KFUKs arbeid for kvinner, barn og ungdom i Sør-Sudan i tiden fremover.

SAMARBEID FOR KVINNERS STEMME

KFUK-KFUM Global samarbeider med Verdensforbundet av KFUK og KFUK i Sør-Sudan, Palestina og på Sri Lanka for å gi kvinner kunnskap om sine rettigheter i konfliktsituasjoner og i fredsprosesser. En viktig del av arbeidet er knyttet til å bringe kvinners stemmer inn i disse prosessene, og å gjøre unge kvinner til aktive deltakere lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Arbeidet er finansiert av FOKUS og KFUK-KFUM Globals givere.

MITT FJELL — ELLER MIN KNAUS?

TEKST OG FOTO > Jonas Trondsen //

Jeg er fra en herlig liten by kalt Larvik. Her har vi kyststripe, en helt egen bøkeskog og vi har flere flotte tuområder. Det er også her mineralvannet Farris kommer fra. Farris er det største innlandsvannet i Vestfold, og jeg har så klart hatt mine dager i og rundt vannet. Så tenk på det neste gang du tar ett glass med Farris – jeg har badet i brusen din.

Selv om toppen på Fugleås kun ligger 206 moh. kan du se milevis på en klar og fin dag.

MEN DET ER IKKE VANNET jeg skal snakke om, det er skogsområdene som er min kjærlighet. Plassen jeg vokste opp heter Brunlanes og er omgitt av skog, små innsjøer og noen beskjedne fjelltopper. Denne skogen er praktisk talt bakgården min, og jeg har vokst opp i disse fantastiske områdene.

SPEIDERGRUPPA MI, 1. Tanum har denne skogen som nærområde, så det har blitt mang en natt i den! Skogen er stor og toppene er mange, men det er en spesiell plass som betyr mer enn andre, nemlig åsen som blir kalt Fugleås, eller for oss innødte Fævlås.

TOPPEN LIGGER litt borte fra de mest populære toppene, noe som gjør at den er litt for seg selv. Det er også grunnen til at det er min favorittplass, her kan man nesten alltid finne stillhet, bortsett fra en og annen mosjonist og en traktor i det fjerne. Når jeg tenker meg om, så er det egentlig ikke så stille, men det er allikevel en slags stillhet over hele toppen. Når jeg sier topp, så er det en smule overdrivelse, det er vel heller mer som en knaus, men er veldig fin knaus. Grunnen til at jeg

sier at det er en knaus, er at toppen ikke er på mer enn beskjedne 206 moh. Men den er ikke mindre spektakulær av den grunn! På en fin og klar dag kan du se milevis med skog, fjell og kyst.

DET ALLER FINESTE er på høsten, når snøen har lagt seg på fjellene i den fjerne horisonten og du fortsatt har den grønne skogen rundt deg. Knausen bestiger jeg til alle årstider, og sammen har vi delt både tunge og gode dager.

TUREN OPP er ikke krevende, tung eller lang. Den er på det korteste 2,5 km, noe som gjør det til en fin tur man kan ta om man har lite med tid, men fortsatt vil nyte utsikt over det herlige landskapet. Det er jo som jeg sa mange topper rundt om i skogen. Jeg kunne sagt pene ord om alle sammen, men da er jeg redd jeg måtte ha skrevet en hel bok. Men skulle du være i Vestfold, nærmere bestemt Larvik, så ta turen innom meg, så kan jeg være guide, turpartner, treningspartner, turentusiast eller ivrig lokalhistoriker. Og navnet mitt er... Jonas Trondsen.

**MITT
FJELL**

Jonas Trondsen utfordrer Tone Mydland fra Veia KFUK-KFUM-speidere til å skrive om sitt fjell eller sin favorittplass til neste nummer av Lederforum.

Foto: Magne Langåker

TURLEDELSE BARMARK

Dette emnekurset passer for ledere som ønsker å bli bedre på å ta med speidere på tur. Kurset er preget av erfaringsbasert læring og veiledning. Vi vil være ute hele tiden og bevege oss til fots mellom fem og femten kilometer hver dag i kupert skogsterrang. Du må regne med å bruke et par kvelder før

kurset til forberedelser, og et par kvelder etter kurset på etterarbeid. Under kurset vil du blant annet bli kjent med teoretiske modeller og vist hvordan de kan anvendes i praksis, få konkrete tips som du kan ta med hjem til gruppa og få individuell oppfølging på områder du ønsker å bli bedre på. Det er rom for å senke skuldrene og takhøyde for å være nysgjerrig i møte med ny kunnskap og nye situasjoner. Dette kurset gir påfyll og inspirasjon!

På speiderprogram.no kan du lese mer om kurset og veilederne.

 Ledere i normal fysisk form som har, eller skal ha, en lederfunksjon. Født i '97 og eldre.

 Tur. Utstyr og pakking av sekk, bekledning, bivuakking, førstehjelp, orientering, turledelse, turpedagogikk, veiledning, bål, sporløs ferdsel, leirbålsunderholdning, vandreteknikker, sikkerhet.

 6.–9. juni.

 Nannestad, ved Gardermoen.

 Kr. 800,- Gir Frifondstøtte.

 Innen 16. mai.

Arrangementskatalog og arrangementsplan for 2014 og fram til og med sommeren 2015 kan lastes ned fra kmspeider.no under *materiell*. Se også *kalenderen* på speiderprogram.no.

KURS OG ARRANGEMENTER SOMMEREN 2014

- 1.–4.5. BANEVOKTERSAMLING**
Nordtangen. Født i '98 og eldre. Påm. innen 10. april. Gratis!
- 6.–9.6. KILT**
Nordtangen. Født i '01–'98. Påm. innen 16. mai. Pris: 1000,-.
- 6.–9.6. TURLEDELSE BARMARK**
Østlandet. Født i '97 og eldre, Påm. innen 16. mai. Pris 800,-.
- 13.–15.6. NM I SPEIDING**
Trøndelag. Født i '04–'98. Patruljene kvalifiserer seg i kretsene. For mer informasjon: nmspeiding.no.
- 23.–30.6. NORSK ROLAND 124**
Nordtangen. Født i '00–'98. Påm. innen 2. juni. Pris: 1700,-.
- 7.–24.7. EXPLORER BELT**
Romania. Født i '97 og eldre. Påmelding er utløpt.
- 25.7.–1.8. NORSK ROLAND 125**
Vetle, landsleiområdet. Født i '00–'98. Påmelding innen 2. juni. Pris: 1700,-.
- 31.7. HAIKELIGAEN AVSLUTTES**
Vinner kåres på landsleir!
- 2.–9.8. LANDSLEIR**
Vetle i Asker. Fra 11 år og oppover. Påmelding snarest via MinSide. Pris: 2200,-. Se kmspeider.no/landsleir for mer info.
- 15.8. HAIKELIGA 2014–2015 SESONGSTART**
- 7.9. FRILUFTSLIVETS DAG.**
- 8.–14.9. FRILUFTSLIVETS UKE**
Se frifo.no for oversikt over lokale arrangementer.
- 5.–7.9. BANEVOKTERSAMLING**
Nordtangen. Født i '98 og eldre. Påmelding innen 15. august. Gratis!
- 12.–14.9. TRÅKK**
Lokalt. Merker kjøpes på speiderbutikken.no.
- 15.9. GLOBALAKSJONEN 2014–2015 STARTER.**
- 19.–21.9. ROVERFEMKAMP**
Rogaland. Født i '98 og eldre. Påmelding innen 29. august. Pris: 250,-.